

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ
«ΝΥΧΤΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ 2015»
ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

Μουσεία για μια κοινωνία με προοπτικές

Τα σύγχρονα μουσεία-αρχεία παίζουν σημαντικό ρόλο στον πολιτιστικό και κοινωνικό διάλογο. Μέσω της διαχείρισης των μόνιμων συλλογών τους αλλά και της οργάνωσης περιοδικών εκθέσεων, προτείνουν νέες αφηγήσεις, επανερμηνεύουν το παρελθόν, φέρνουν στο προσκήνιο καινούριες θεματικές, προκαλούν συζητήσεις, σχολιάζουν το παρόν, ανοίγονται στον κόσμο, προτείνουν ιδέες για νέα κοινωνικά μοντέλα, δημιουργούν νέες φιλίες. Με αφορμή τον εορτασμό της φετινής Νύχτας Μουσείων, το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας συνεργάζεται με καλλιτέχνες, με πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς (ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας, Κέντρο Χαρακτικής Αθηνών) και αναδεικνύεται σε χώρο πολιτιστικών αγαθών, έμπνευσης και αξιοποίησης μαρτυριών του παρελθόντος αλλά και συνάντησης με την κοινωνία.

ΣΑΒΒΑΤΟ 23 ΜΑΪΟΥ 2015

18.00-24.00: Εκθέσεις και εικαστικές εγκαταστάσεις (σε πολλές αίθουσες, βλ. αναλυτικά παρακάτω).

18.00-21.00: Εργαστήρι εικαστικών από την ομάδα ψηφιδωτού του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας (αίθριο).

19.00-20.00: Ξεναγήση στην έκθεση του ΙΑ/ΕΤΕ «Η Εθνική Τράπεζα μέσα από τα αρχαιακά τεκμήρια και τις συλλογές της» (ισόγειο).

19.00-20.00 και 20.00-21.00: Ξεναγήσεις στην έκθεση του ΙΑ/ΕΤΕ «Ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος. Μια διαδρομή, 1822-2002» (ισόγειο).

19.30-20.30: Θεατρική παράσταση από τη θεατρική ομάδα του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας. Αποσπάσματα από τον «Προμηθέα Δεσμώτη» του Αισχύλου (αίθριο).

21.00-22.00: Μουσικό δρώμενο με την ομάδα κρουστών και το μουσικό σχήμα «Χορδές» του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας (αίθριο).

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Μόνιμες εκθέσεις του ΙΑ/ΕΤΕ (ισόγειο)

- «Η Εθνική Τράπεζα μέσα από τα αρχαιακά τεκμήρια και τις συλλογές της»
- «Ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος. Μια διαδρομή, 1822-2002»

Περιοδική έκθεση του ΙΑ/ΕΤΕ (3ος όροφος, προαύλιο, πλατύσκαλο μεταξύ 1ου και 2ου ορόφου)

Έκθεση συλλογών από τεκμήρια της Ασπιώτη-ΕΛΚΑ.

Εκθέσεις χαρακτηριστικής (ισόγειο)

- «Χαρακτικά λεξιλόγια» (αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων)
- «Επί τω αρχείω» (κεντρικός διάδρομος εισόδου)

Εκθέσεις σύγχρονων χαρακτών, οργανωμένες από το Κέντρο Χαρακτικής Αθηνών.

Έκθεση σύγχρονων καλλιτεχνών (διάδρομος 1ου ορόφου, πλατύσκαλα μεταξύ 2ου και 4ου ορόφου, αίθουσα μόνιμου εκθετηρίου-ισόγειο)

Έργα εμπνευσμένα από τις συλλογές του ΙΑ/ΕΤΕ.

Έκθεση εικαστικής κατασκευής του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας (αίθριο)

Η εικαστική ομάδα των μελών του προγράμματος μάς ταξιδεύει στην προσπάθεια για προσωπική αλλαγή και στην πορεία για ένα καλύτερο μέλλον με την κατασκευή μεικτής τεχνικής (ψηφιδωτό, ζωγραφική) που ονομάζει συμβολικά «Το τρένο της ζωής».

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ (αίθριο)

Η ομάδα ψηφιδωτού του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας φιλοτεχνεί εικαστικές κατασκευές από ψηφίδες και προσκαλεί το κοινό να γνωρίσει από κοντά τη συγκεκριμένη τεχνική και να μοιραστούν τη χαρά της δημιουργίας.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (αίθριο)

Η θεατρική ομάδα του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας, με αποσπάσματα από το κορυφαίο έργο της παγκόσμιας λογοτεχνίας του Αισχύλου «Προμηθέας Δεσμώτης», αγγίζει διαχρονικές και πανανθρώπινες αξίες.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ (αίθριο)

Η ομάδα κρουστών και το μουσικό σχήμα «Χορδές» του ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας μιλούν στην καρδιά μας με μουσικούς αυτοσχεδιασμούς και αγαπημένα τραγούδια.

ΕΡΓΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Έλενα Ακύλα, *Επτά*, 2015 (1ος όροφος). Εγκατάσταση

Ένα παλίμψηστο επτά σελίδων, σε μέγεθος Α4, όπου τα ίχνη των υποθηκευμένων κτηρίων της Εθνικής Τράπεζας συναντούν την ιστορία έργων τέχνης που έχουν υποστεί βανδαλισμό. Με τη συμβολή (μέσω της ρήξης) της σύγχρονης διεθνούς γλώσσας της επικοινωνίας, διαγράφεται η αδιάλειπτη καλλιτεχνική παράδοση τεσσάρων αιώνων.

Πάκυ Βλασσοπούλου - Κώστας Ρουσσάκης, 100 χρόνια μοναξιά, 2015 (1ος όροφος). Γλυπτό

Όταν το αρχείο «ερωτοτροπεί», τα πάντα φαίνονται σχετικά και αφηρημένα. Όταν οι μηχανές σταματούν να λειτουργούν, το βλέμμα εστιάζει στην πληροφορία που είναι χαραγμένη στην ύλη. Ένα καλλιτεχνικό έργο για την επαναστατική ορμή του έρωτα.

Αλεξία Καραβέλα, Εικονογραφημένος χάρτης καταγωγής εγχώριων διασημοτήτων του νεοελληνικού κράτους 1830-2015, 2015 (1ος όροφος). Ψηφιακό κολλάζ

Ο χάρτης είναι ένας φορέας πληροφορίας με κύρος, ένας κανόνας, ένας οδηγός. Τα γραμματόσημα είναι μικρές εικόνες που ταξιδεύουν παγκοσμίως, εκπροσωπώντας ιδέες, γεγονότα και άτομα που κάνουν μια χώρα υπερήφανη. Από το αρχείο της Ασπιώτη-ΕΛΚΑ χρησιμοποιούνται χάρτες της Ελλάδας, που αποτυπώνουν πάνω στο γνωστό γεωγραφικό πλαίσιο πληροφορίες που αφορούν άλλη πραγματικότητα, αλλά και εικόνες διάσημων Ελλήνων από ποικίλο εικαστικό υλικό (γραμματόσημα, αφίσες, φωτογραφίες κ.ά.).

Λητώ Κάττου, Non-verbal communication, 2015 (1ος όροφος). Ατσάλι

Στο έργο επιχειρείται η διαπραγμάτευση εννοιών όπως η ενσωμάτωση, η αλληλουχία και η συνάρθρωση αφηγήσεων που προκύπτουν από τον αρχειακό μηχανισμό.

Χρυσάνθη Κουμινάκη, Printer! Oh, printer, 2015 (1ος όροφος). Γραφίτης σε διαφανές χαρτί μιλιμετρέ.

Με αφορμή σχέδια του αρχείου της εταιρείας Ασπιώτη-ΕΛΚΑ, τα οποία απεικονίζουν εργάτες κατά τη διάρκεια της παραγωγής, η καλλιτέχνη σχεδιάζει και αντιπαραβάλλει σε χαρτί μιλιμετρέ μηχανές εκτύπωσης, διαφημίσεις και στιγμιότυπα από τη διαδικασία παραγωγής έντυπου υλικού.

Αναστασία Κωσταντάκου, Θεωρίες παιγνίων, 2015 (κεντρικός διάδρομος εισόδου). Χαρακτικό

Από την πρώτη τράπουλα που κυκλοφόρησε στην Ελλάδα, με ήρωες της επανάστασης στις φιγούρες, στα νέα πρόσωπα που καθορίζουν σήμερα τους όρους του «παιχνιδιού». Με αυτά παίζω τα χαρτιά μου, που όμως δεν έχουν σταθερή αξία, εάν δεν αποφασίσω από ποια πλευρά θα τα κοιτάξω.

Ειρήνη Μπαχλιτζανάκη, Μια ιστορία κουνελιών, 2015 (1ος όροφος). Εγκατάσταση
Το έργο βασίζεται στη δωρεά και ένταξη του ομότιτλου βιβλίου, του δεύτερου τίτλου της Παιδικής Βιβλιοθήκης των εκδόσεων Ασπιώτη-ΕΛΚΑ, στο ΙΑ/ΕΤΕ. Είναι αποτέλεσμα τόσο της έρευνας πάνω στο αρχείο της Ασπιώτη-ΕΛΚΑ του ΙΑ/ΕΤΕ όσο και του προβληματισμού γύρω από την ευρύτερη έννοια και τους μηχανισμούς του αρχείου αλλά και τη δυνατότητα παρέμβασης σε αυτό.

Κοσμάς Νικολάου, Τόμπολα, 2015 (1ος όροφος). Γλυπτό

Τόμπολα, διάσημο παιδικό παιχνίδι, γνωστό και ως Bingo. Μια εκδοχή του στα ελληνικά κατασκευάστηκε και τυπώθηκε από την Ασπιώτη-ΕΛΚΑ και βρίσκεται στα ράφια του ΙΑ/ΕΤΕ. Ένα άλλο αντίτυπο του παιχνιδιού χάνεται έπειτα από μετακόμιση. Μερικά χρόνια αργότερα κατασκευάζεται μια τόμπολα για μεγάλους από ξύλο, ώστε να αντέχει, και σε τέτοιο μέγεθος, ώστε να μην μπορεί να χαθεί!

Βασίλης Παπαγεωργίου, *Διάφορα αρχειακά αντικείμενα*, 2015 (1ος όροφος).

Εγκατάσταση

«Ως αρχείο νοείται επίσης ο φυσικός χώρος στον οποίο είναι τοποθετημένες οι αρχειακές συλλογές». Τα αντικείμενα της προθήκης διεκδικούν από το θεσμικό χαρακτήρα του χώρου τη θεώρησή τους ως αρχειακού υλικού.

Χριστίνα Σγουρομύτη, *Πρωτόκολλο*, 2015 (αίθουσα μόνιμου εκθετηρίου-ισόγειο).

Ακρυλικά σε καμβά και μελάνι σε χαρτί

Το έργο ανακαλεί την αντιπαράθεση ανάμεσα στους ανθρώπους και στον κρατικό μηχανισμό. Η γραφειοκρατική ισχύς, ως έκφανση πολιτικής βούλησης που συχνά υπερβαίνει τα άτομα, καθιστά ορατή την αδυναμία τους να ορίσουν τη δική τους μοίρα.

Δήμητρα Σιατερλή, *Ένδυμα - Τόπος - Πατρίδα*, 2015 (κεντρικός διάδρομος εισόδου).

Εγκατάσταση

«Επισκέπτομαι» ενδυμασίες του 1835, του μινιατουρίστα Nicolas Sperling, τυπωμένες λιθογραφικά (1930) από το ιστορικό ελληνικό τυπογραφείο Ασπιώτη-ΕΛΚΑ, με την πρόθεση να ξαναδώ με το δικό μου βλέμμα το τοπικό ένδυμα, το πρόσωπο που το κατοικεί, αλλά και ερωτήματα που γεννιούνται μέσα από αυτές. Πόσο κοντά βρίσκεται ο τρόπος σύνδεσης των ανθρώπων του χτες με τον τόπο καταγωγής τους σε σχέση με τη σημερινή ανάγκη για ταυτότητα, για ιθαγένεια, για εντοπιότητα, για πολιτογράφηση;

Μάγδα Ταμμάμ, *Είσαι το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον*, 2015 (κεντρικός διάδρομος εισόδου). Γλυπτό. Λυχνία νέον με γυάλινο περίβλημα.

Το έργο αποτελείται από μια φωτεινή επιγραφή νέον, η οποία λειτουργεί ως μέσο για τη μεταφορά μηνυμάτων και σκέψεων. Σκοπός είναι να διεγείρει την προσοχή του θεατή, να τον γοητεύσει αλλά και να προκαλέσει έκπληξη στον αποδέκτη του μηνύματος, να παρακινήσει την κριτική του σκέψη, ώστε να (ανα)στοχαστεί το μήνυμα και τις προεκτάσεις του.

Αλεξάνδρα Τσιτσινιά, *Μορφές στο χώρο*, 2015 (πλατύσκαλα μεταξύ 2ου και 4ου ορόφου). Εγκατάσταση

Ξεχωρίζω, φαίνομαι ανόμοιος, διαφοροποιούμαι, βάζω ταμπέλες, ξεγυμνώνομαι, σημαδεύομαι, γίνομαι στόχος, διαφέρω, μαρκάρω, σταμπάρω και σταμπάρομαι, χαράζοντας κωδικοποιημένες λέξεις στο γυμνό κορμί μου. Λέξεις που έχουν αποδοθεί σε εμένα, περιγράφοντας το πιο σκοτεινό σημείο της ψυχής μου.

Φλοράνς Χρηστάκη, Διεθνής Τράπεζα της Οπτασίας, 2015 (κεντρικός διάδρομος εισόδου). Χαρακτικά

Η Διεθνής Τράπεζα της Οπτασίας –της αναμενόμενης εμφάνισης του απόλυτου καλού– εκδίδει χαρτονομίσματα των εκατό ματιών. Έτσι ο φορέας έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στην ανεξάντλητη αναζήτηση της ευτυχίας. Αλλά η ζωή του τραπεζίτη είναι περιπετειώδης και οι αξίες ασταθείς.

Το **Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ (ΙΑ/ΕΤΕ)** δημιουργήθηκε για τη διάσωση και προβολή του ιστορικής σημασίας αρχειακού υλικού της Εθνικής Τράπεζας. Διαθέτει πλήρες ιστορικό αρχείο, τα χρονικά όρια του οποίου σχεδόν συμπίπτουν με την ύπαρξη του νεοελληνικού κράτους και στο οποίο έχουν αποτυπωθεί το σύνολο σχεδόν της οικονομικής ιστορίας αλλά και πτυχές της πολιτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ζωής του τόπου. Σήμερα παρέχει πρόσβαση στα αρχεία της περιόδου 1841-1966, πρωτοπορεί στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών, δραστηριοποιείται σε ερευνητικές και εκδοτικές εργασίες, οργανώνει εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και εκπαιδεύει φοιτητές ΑΕΙ και ΤΕΙ στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης. Μέγαρο Διομήδη, Γ΄ Σεπτεμβρίου 146. Πληροφορίες στο τηλ.: 210.8807.804.

Το **ΚΕΘΕΑ Νόστος-Εξάντας** αποτελεί ολοκληρωμένο δίκτυο υπηρεσιών στον Πειραιά για τη θεραπεία και την πρόληψη της εξάρτησης. Απευθύνεται σε εφήβους και ενήλικες αλλά και στις οικογένειές τους, προσφέροντας, ανάλογα με τις ανάγκες, προγράμματα πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης, απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης. Επίσης οργανώνει παρεμβάσεις ενημέρωσης και πρόληψης σε τοπικές κοινωνίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, χώρους εργασίας και φορείς. Οι μονάδες του, διαμονής και εξωτερικής παρακολούθησης, βρίσκονται στον Πειραιά, στην Ελευσίνα, στη Μυτιλήνη και στη Σαλαμίνα. Όλες οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν, δεν χορηγούνται υποκατάστατα και δεν υπάρχουν λίστες αναμονής. Η υποστήριξη είναι πολύπλευρη, στοχεύει όχι μόνο στη διακοπή της χρήσης αλλά και στην αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων που συνδέονται με αυτήν και ολοκληρώνεται με την ισότιμη επανένταξη στην κοινωνία. Πληροφορίες στα τηλ.: 210.4220.708, 210.4221.061, www.kethea-nostos.gr, e-mail: info@kethea-nostos.gr

Το **Κέντρο Χαρακτικής Αθηνών (Κ%Χ)** ιδρύθηκε το 1977 στην Αθήνα από τους εικαστικούς Ρίνο Pandolfini και Δήμητρα Σιατερλή. Είναι ένα ανοιχτό εργαστήριο, που συνεργάζεται με καλλιτέχνες, οργανισμούς, γκαλερί, πινακοθήκες και μουσεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για εκδόσεις τέχνης, εκτυπώσεις και εκθέσεις χαρακτικής, με κύριο στόχο την υποστήριξη και προβολή του αυθεντικού χαρακτικού έργου. Καταξιωμένοι Έλληνες ζωγράφοι και γλύπτες δοκιμάζουν τις δεξιότητές τους στην έντυπη τέχνη, ανακαλύπτοντας νέους τρόπους έκφρασης, γνωστοί χαρακτές εμπιστεύονται στο Κ%Χ την εκτύπωση των έργων τους. Κύρια δραστηριότητά του είναι η διοργάνωση σεμιναρίων για τις τεχνικές μεθόδους της χαρακτικής.